

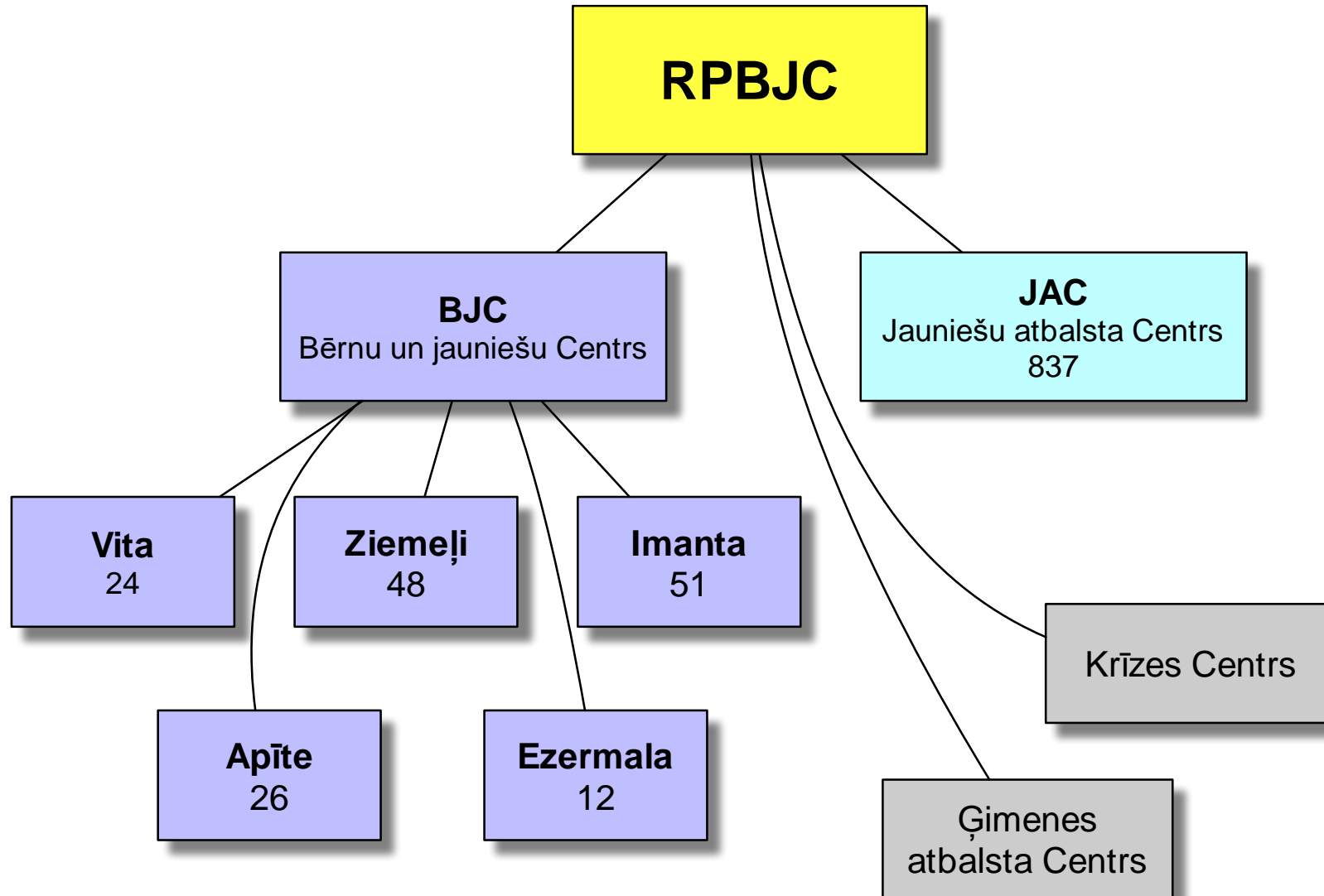
Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra darbības izvērtējums

Pētījums

2022. gada 2. decembris

RPBJC

Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra struktūra

Izvērtējuma mērķi

1. Izstrādāt RPBJC jauniešu tipoloģiju
2. Noteikt izmaiņas un izmaiņu faktorus, kuri būtiski ietekmē RPBJC jauniešu sociālo funkcionēšanu
3. Noskaidrot RPBJC darbinieku darbības ietekmi uz izmaiņām jauniešu sociālajā funkcionēšanā
4. Raksturot RPBJC jauniešu dzīves perspektīvas un RPBJC darbības vērtējumu dzīves mērķu piepildīšanā (darbības / uzvedības modeļi)

Izvērtējuma process

Mērķa grupas:

1. RPBJC darbinieki
2. BJC jaunieši vecumā no 15 līdz 18 gadiem
3. JAC jaunieši vecumā no 18 līdz 24 gadiem

Jaukta pētījuma metodoloģija

Kvantitatīvais pētījums:

- BJC jauniešu (15 – 18 gadi) anketēšana un analīze
- JAC jauniešu (18-24 gadi) anketēšana un analīze
- SF izvērtējuma anketu analīze

Kvalitatīvais pētījums:

- Intervijas ar BJC un JAC struktūrvienību vadītājiem un darbiniekiem;
- JAC jauniešu dzīvesstāstu intervijas;
- JAC jauniešu fokusgrupa.

Jauniešu sociālās funkcionēšanas izvērtējums

Dati avots: UDV datubāze

Dati atlasīti par laika posmu no 01.01.2021 līdz 31.12.2021 (323 jaunieši)

No 323 jauniešiem atlasīja tos, kurus novērtēja trīs reizes (kopā 55 jaunieši).

Datu apstrādes metodoloģija:

Lai pielietotu kvantitatīvas datu apstrādes metodes, faktoru kategorijas tika konvertētas punktos: zema SF – 1 punkts, vidējā SF – 2 punkti un augsta SF – 3 punkti.

Grupu salīdzināšanai, asociācijas un cēloņsakarību izpētei pielietoja sekojošas statistiskas datu apstrādes metodes:

- Frekvenču analīze
- Kruskal - Wallis H tests
- Spīrmena korelācija
- Daudzfaktoru regresijas analīze

Sociālās funkcionēšanas kritēriji

1. Mājoklis

2. Nodarbinātība

3. Izglītība

4. Ienākumi

5. Atkarības /5/

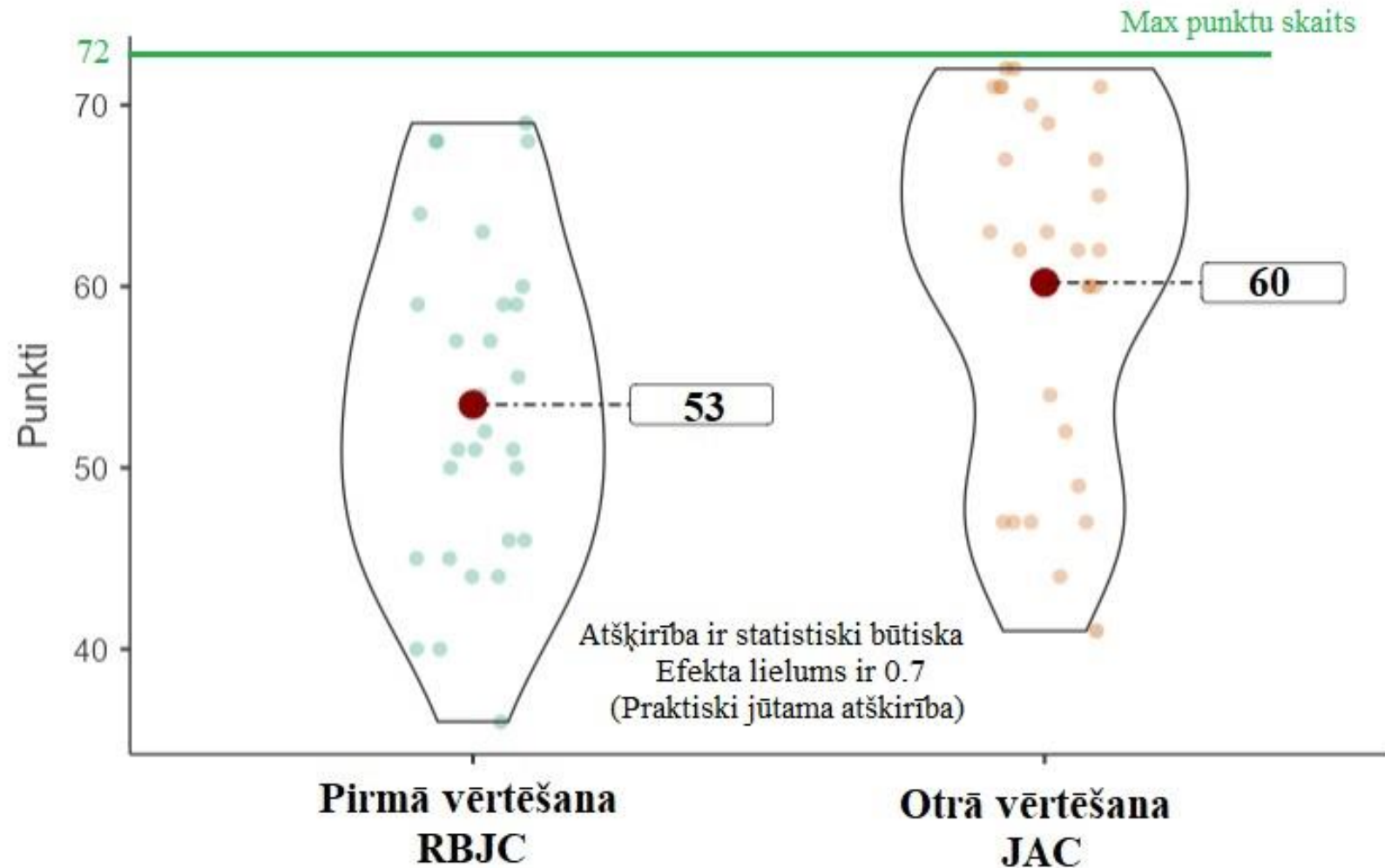
6. Veselība

7. Sociālās prasmes /5/

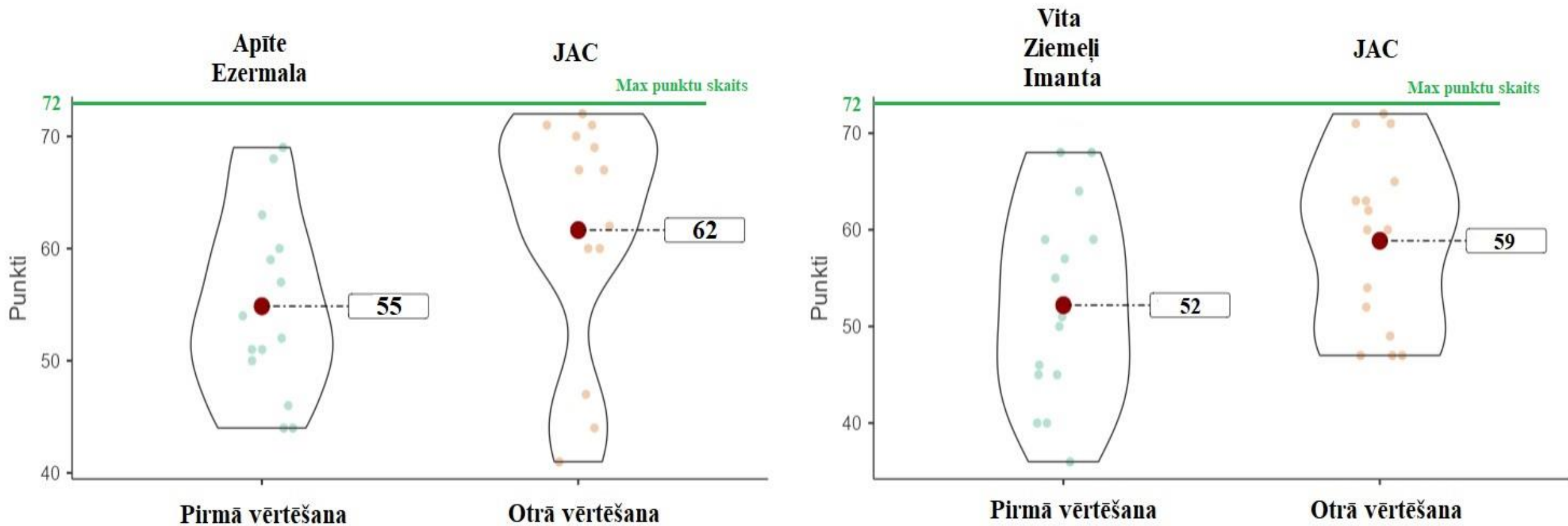
8. Sadzīves prasmes /9/

- Augsta SF
- Vidēja SF
- Zema SF

RBJC un JAC salīdzinājums

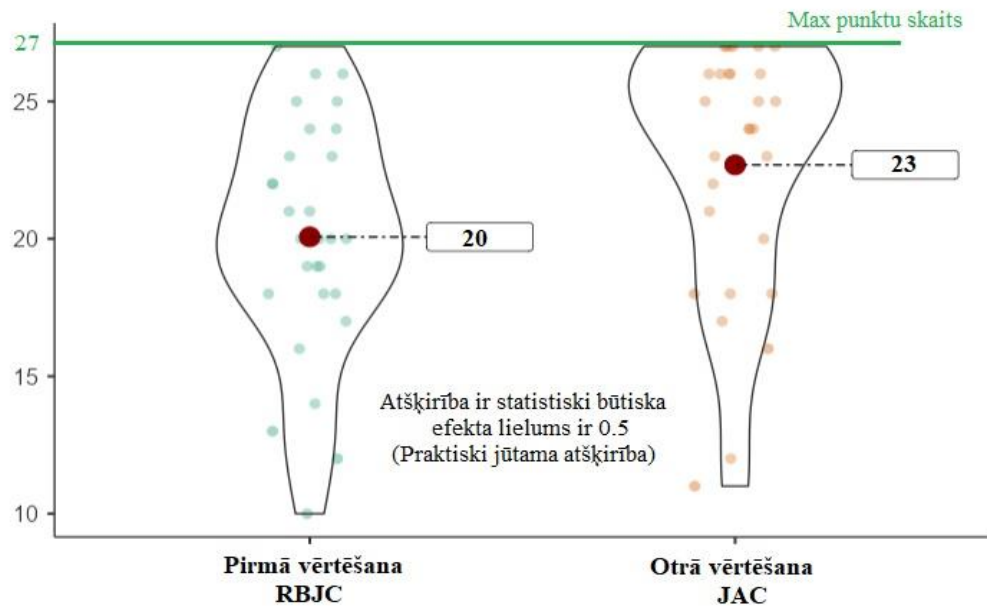
RBJC un JAC salīdzināšana pa grupām

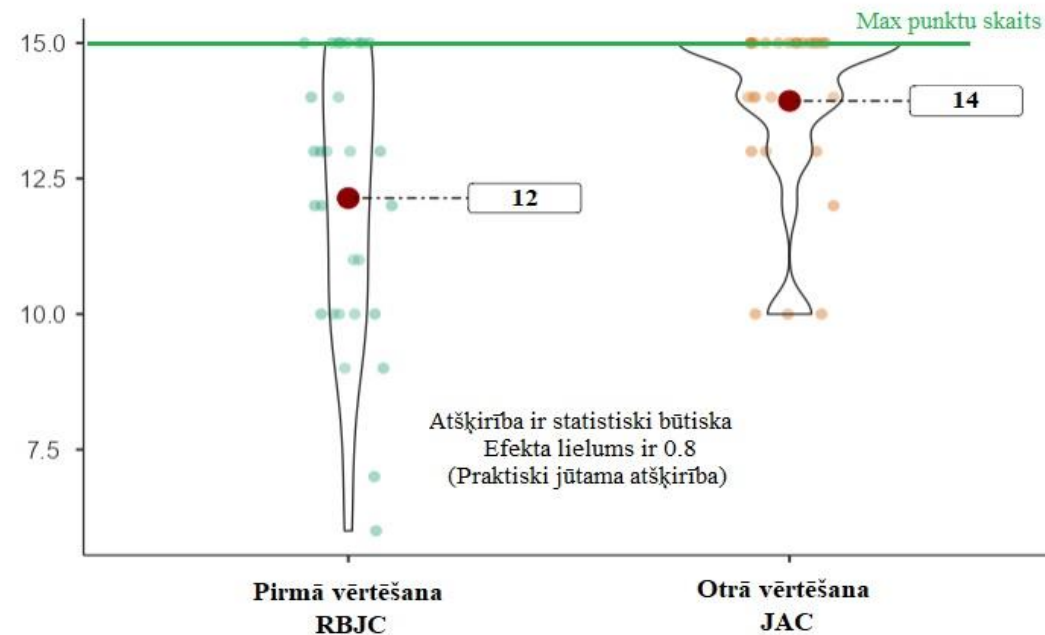
RBJC un JAC salīdzināšana pa kritērijiem

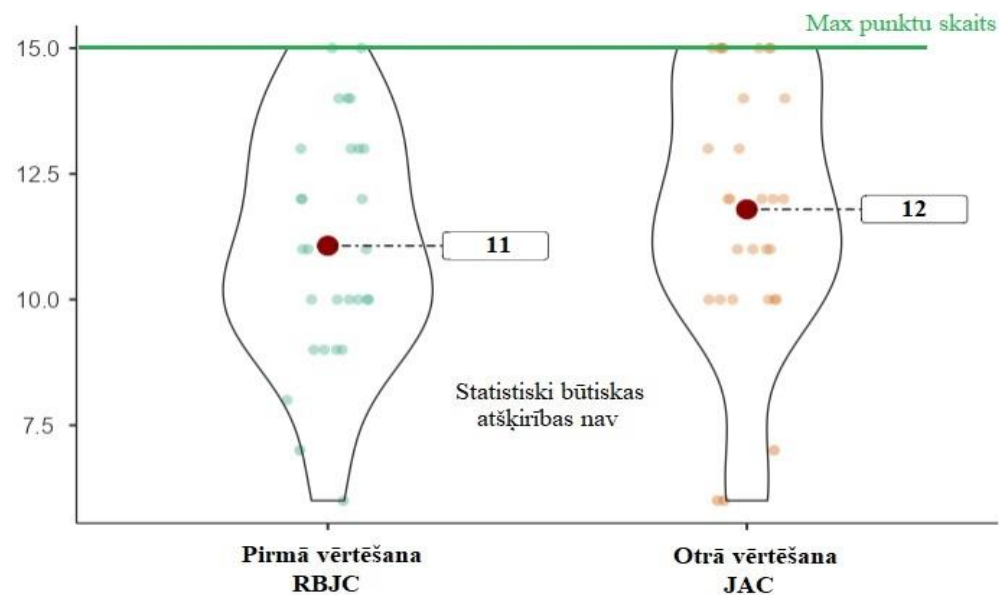
Sadzīves prasmes

Atkarības

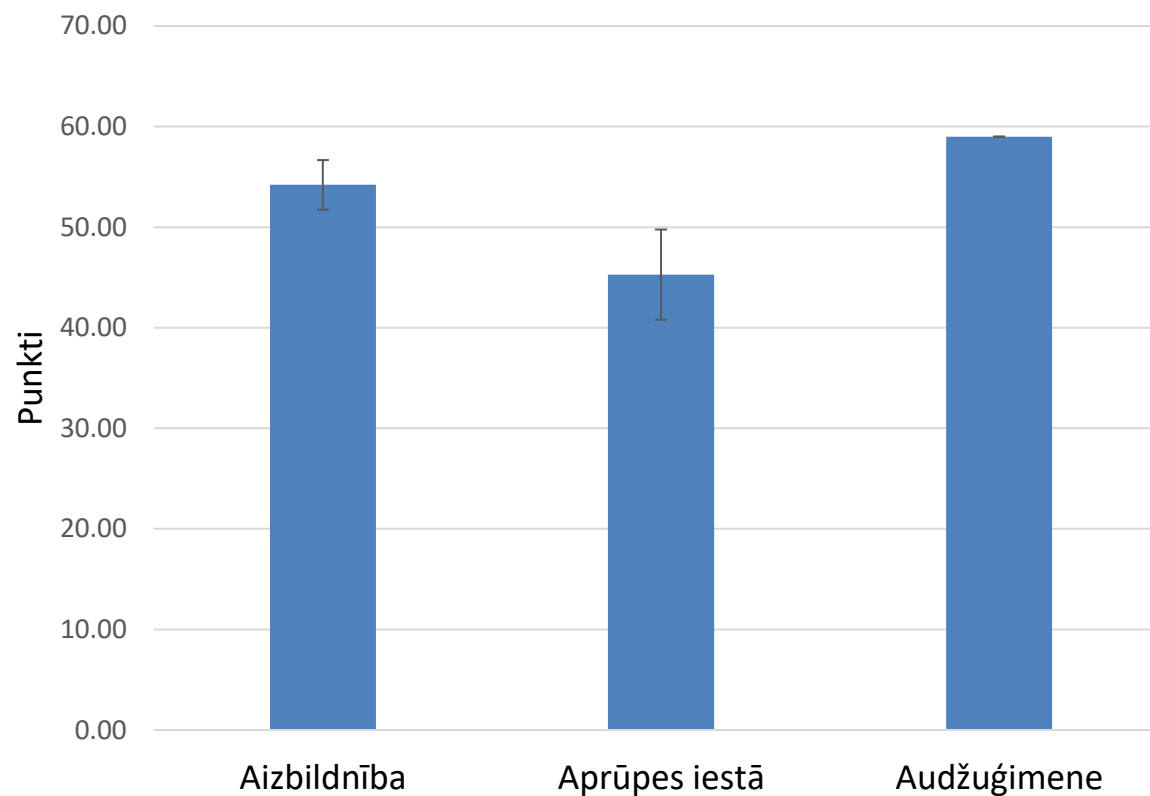

Sociālas prasmes

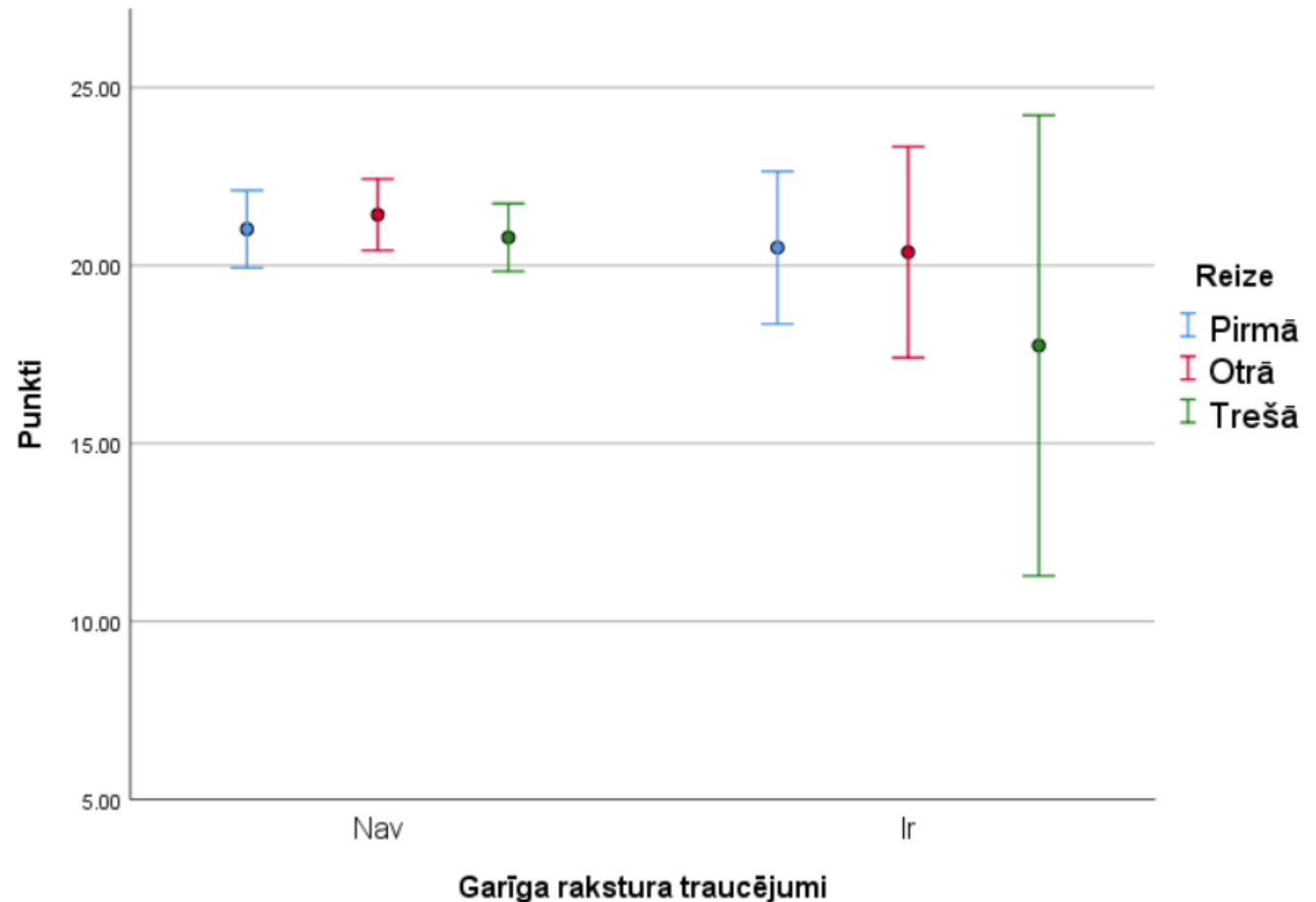
Aprūpes veida ietekme uz SF

- Jauniešiem ir statistiski nozīmīgi augstāka SF aizbildnībā un audžuģimenē, salīdzinājumā ar aprūpes iestādi.
- Atšķirība starp aizbildnības un audžuģimenes aprūpes veidu nav konstatēta.

GRT ietekme uz SF

- Pastāv statistiski nozīmīga atšķirība SF starp jauniešiem ar GRT un bez, kur jauniešiem ar GRT SF ir zemāka nekā jauniešiem bez GRT.
- Datu izkliede ap vidējo liecina par to, ka jauniešus ar GRT novērtēt ir daudz «grūtāk» nekā bez GRT un šīs «grūtības» pieaug ar katru nākamo reizi.

Atkarības un izglītība ietekmē jauniešu SF

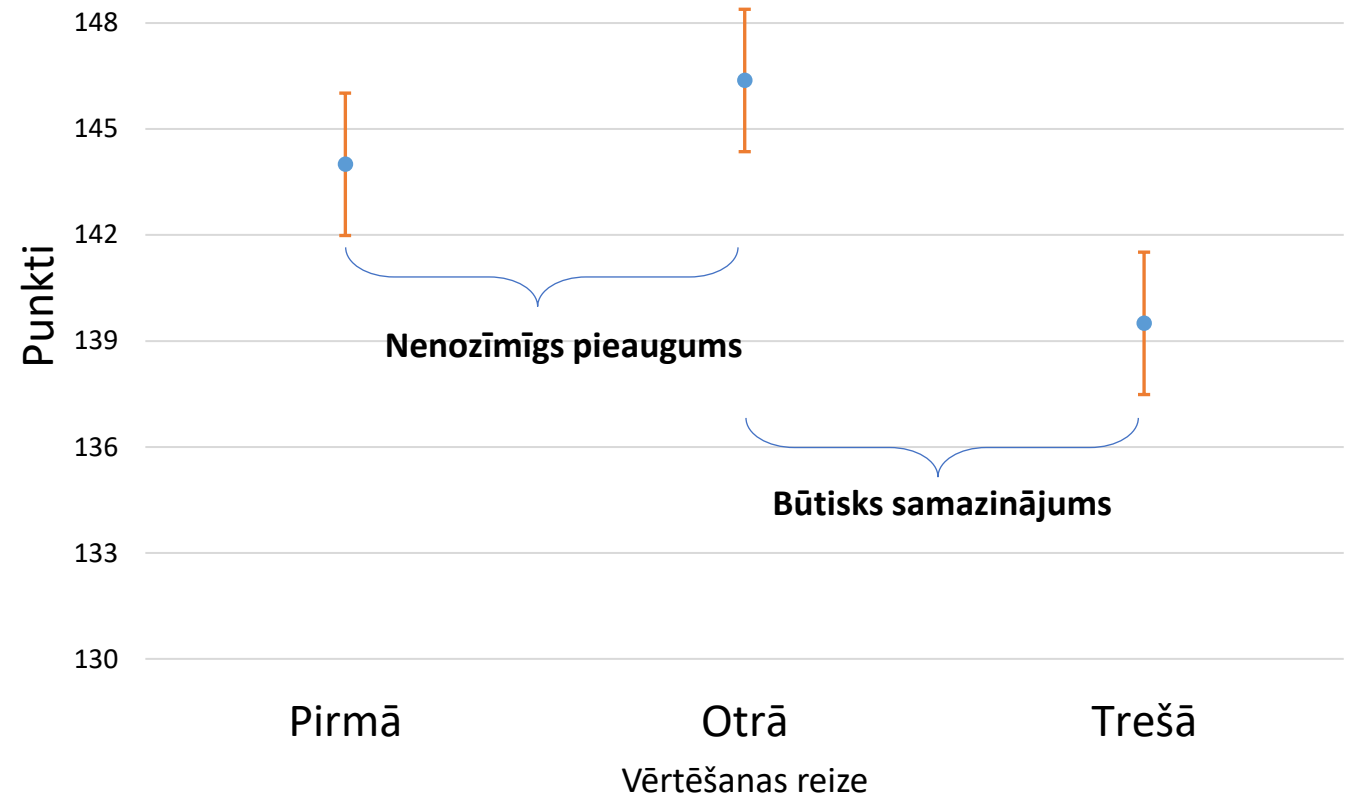
- Pastāv statistiski nozīmīga ļoti cieša asociācija starp jaunieša atkarībām un SF, ka arī starp izglītību un SF. Jo izteiktākas ir jaunieša atkarības, jo zemāks ir SF līmenis. Jo zemāka SF izglītībā, jo zemāks ir kopējais sociālās funkcionēšanas līmenis.
- Regresijas modelis parādīja, ka jaunieša atkarības kopā ar izglītību izskaidro vismaz **53%** no sociālās funkcionēšanas līmeņa, kur lielāko lomu spēlē atkarības.
- Top 3 aizņem:
 1. Nikotīns
 2. Narkotikas
 3. Alkohols

Kādi faktori neietekmē SF

- Vecums
- Dzimums
- Vērtētāja amats
- Aprūpes iestādes nosaukums
- Sadarbojas vai nesadarbojas ar sociālo darbinieku

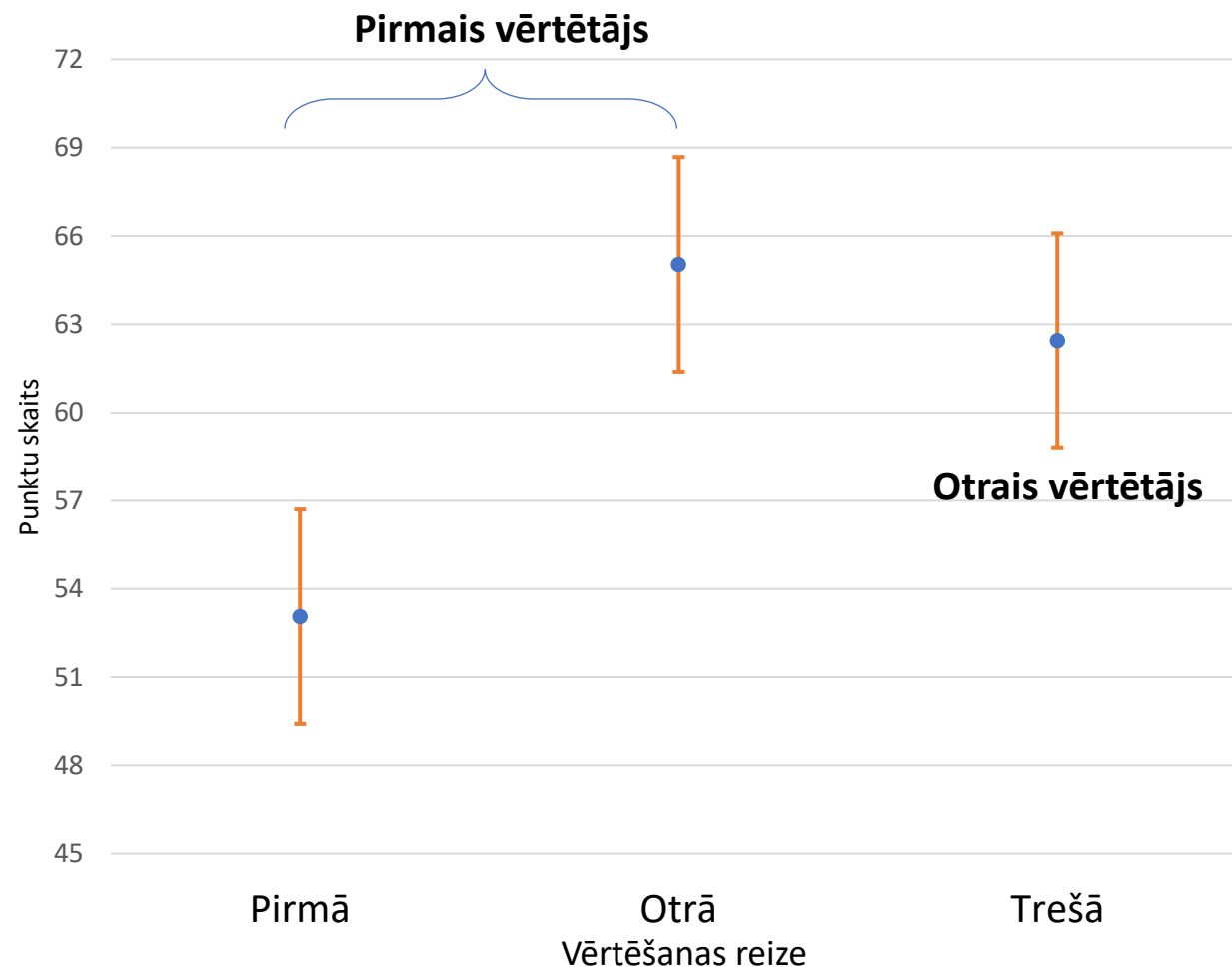
Kopēja jauniešu SF dinamika

- Vērojams statistiski nenozīmīgs SF pieaugums no pirmās līdz otrai izvērtēšanai un tad būtisks SF samazinājums trešās izvērtēšanas reizē.

Viens / divi vērtētāji

- Pārsvarā jauniešu SF novērtē dažādi sociālie darbinieki, īpaši, ja novērtējumu taisa trīs vai vairāk reizes.
- Konstatēts, ka mainoties sociālajam darbiniekam jaunieša SF vērtējums arī mainās.

Secinājumi

- Jauniešu kopēja sociāla funkcionēšana ir vērtējama kā augsta.
- Relatīvi zemāka sociālā funkcionēšana ir nodarbinātības kategorijā.
- Sociālas funkcionēšanas vērtējumu atsevišķām kategorijām būtiski ietekmē vērtētāji (viens vai vairāki).
- Jauniešiem no aprūpes iestādēm ir nozīmīgi zemāka sociāla funkcionēšana nekā jauniešiem no aizbildnības un audžuģimenēm.
- Jauniešu ar GRT sociālas funkcionēšanas vērtējums kļūst mazāk uzticams kļūstot jaunietim vecākam.
- Pusi no sociālas funkcionēšanas vērtējuma var izskaidrot ar jaunieša atkarībām (nikotīns, narkotikas un alkohols) un izglītības līmeni.

BJC jauniešu raksturojums

BJC jaunieši

➤ Raksturīgas divas pamatgrupas:

1. Aktivitāte, augsta motivācija, iepriekšējā pieredze **nav** saistīta ar lieliem riskiem. **Ir** personīgie dzīves **mērķi**.
2. Pasivitāte, nevēlēšanās sadarboties, neveidojas emocionālā piesaiste. Izteiktas atkarības, paškaitējoša uzvedība, zema iekšējā motivācija.

➤ Psihoemocionāli traucējumi - potenciāli visiem bērniem

- Dziļas traumatiskas pieredzes rezultātā rodas aiztures un traucējumi – mācīšanās traucējumi, ēšanas traucējumi, uzmanības traucējumi, hiperaktivitāte un citi psihoemocionāli traucējumi.

➤ Galvenās vajadzības:

- Pēc jauniešu domām – nauda/materiālie resursi skaistai dzīvei.
- Pēc darbinieku novērojumiem - *justies piederīgiem* – sajūta, ka kāds par viņiem rūpējas un uztraucas. Vajadzība pēc noturīgas atbalsta personas, uzticības un uzticēšanās.

BJC jauniešu izglītošanās un darbs

Izglītība

- Visbiežāk centros nokļūst bērni no augsta riska ģimenēm ar pedagoģisko ielaistību
- BJC jauniešu vidū izglītība nav vērtība, izglītībai ir pakārtota nozīme
- Vēlmi izglītoties ietekmē izglītības iestādes nostāja un skolotāju attieksme pret institūciju bērniem.

Darbs

- Nodarbinātība tiek aktualizēta (pirms 18 g.v.) pēc jauniešu iniciatīvas
- Lielākoties jaunieši neizrāda interesi iesaistīties darba tirgū, kā arī piedalīties NVO organizētajos vasaras darbos, to ietekmē:
 - Pārmantots ģimenes modelis
 - Nav ārēja nepieciešamība
 - Nav iekšēja nepieciešamība
 - Nespēj strādāt

BJC jauniešu brīvais laiks un atkarības

Jēgpilna brīvā laika pavadīšana

- Rīgas pašvaldības BJC jauniešiem ir visas iespējas saturīgi pavadīt brīvo laiku. Ir pietiekoši materiālie resursi, lai nodrošinātu saturīgas, interesantas un jēgpilnas bērnu brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Atkarības

- Atkarības un atkarību izraisošo vielu lietošana jauniešu vidū ir **mainīga**, bet **nepārejoša** problēma.
- Jaunieši smēķēšanu, alkohola lietošanu **neuzskata** par kaitīgu un atkarību izraisošu procesu, līdz ar to, nav motivēti saņemt palīdzību.
- Jaunieši atkarību izraisošās vielas lieto nevis tādēļ, ka nonākuši institūcijā, bet tādēļ, ka to darījuši un iemācījušies **ilgi pirms** nonākšanas institūcijā.
- Jauniešiem ir izveidojies noteikts dzīves veids, ko sekmējusi dzīves pieredze kopš mazotnes. Nonākot institūcijā **14-15-17 gadu vecumā**, to **mainīt praktiski nav iespējams**.

Sadarbība un resursi

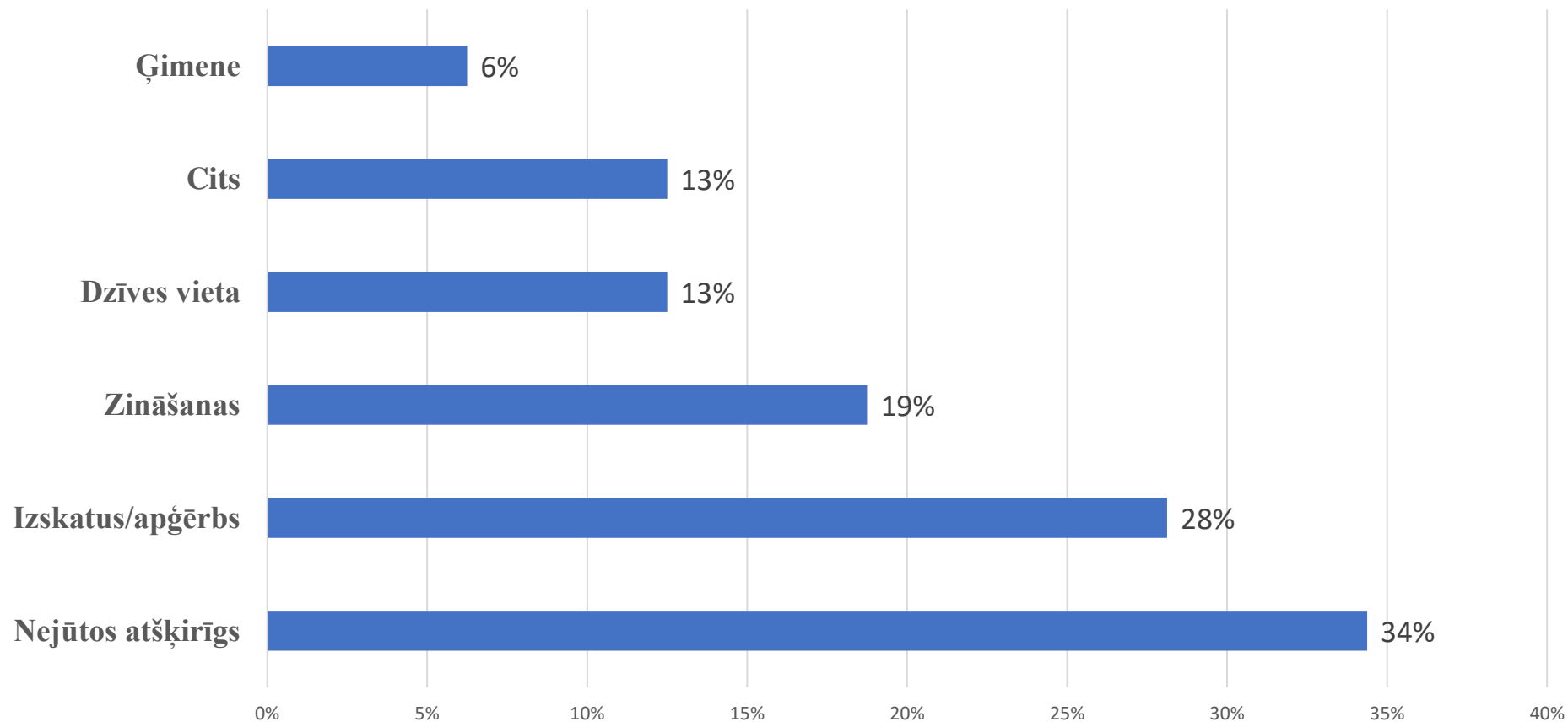
- Organizācijas, kuras sevi pieteikušas kā resursu jauniešiem ar dažādām sociālām problēmām (*Resiljences centrs, Pusaudžu resursu centrs*), reāli nesniedz un atsaka nepieciešamo atbalstu, jo **nestrādā ar nemotivētiem** (problemātiskiem) jauniešiem.
- Vāja starpinstitucionālā sadarbība ar institūcijām (*Probācijas dienests, PP, BTI*). Nav izpratne par bez vecāku gādības palikušo un institūcijā nonākušo bērnu vajadzībām un **īpatnībām**.
- Jauniešiem, kuriem konstatētas/novērotas dažāda veida atkarības, nav pieejami nepieciešamie atveseļošanās resursi:
 - Rehabilitācija nepilngadīgajiem pieejama tikai slimnīcā “Ģintermuiža” – garo rindu dēļ **nav pieejama pat motivētiem** jauniešiem.
 - Ja nepilngadīgais nav motivēts/**neizprot atkarības**, speciālisti ar šiem jauniešiem nestrādā.

BJC jauniešu ekosistēma un portrets

- ✓ Līdzīgs skaits sieviešu un vīriešu
- ✓ Ikdienas sarunvaloda, lielākoties krievu valoda
- ✓ Četriem no pieciem bērniem ir dzīvi vecāki
- ✓ Vairāk kā pusei ir brāļi vai māsas
- ✓ Lielākajai daļai jauniešu ārpusģimenes aprūpes formas mainītas vairāk kā vienu reizi
- ✓ Institūcijā nonākuši jau izveidojušās personības - pusaudžu vecumā
- ✓ Lielākā daļa apgalvo, ka mācās, daži jaunieši-strādā
- ✓ Gandrīz visiem ir atkarības
- ✓ Vairāk kā puse ir policijas redzeslokā

Jauniešu iekļaušanās un pašsajūta skolas/darba kolektīvā

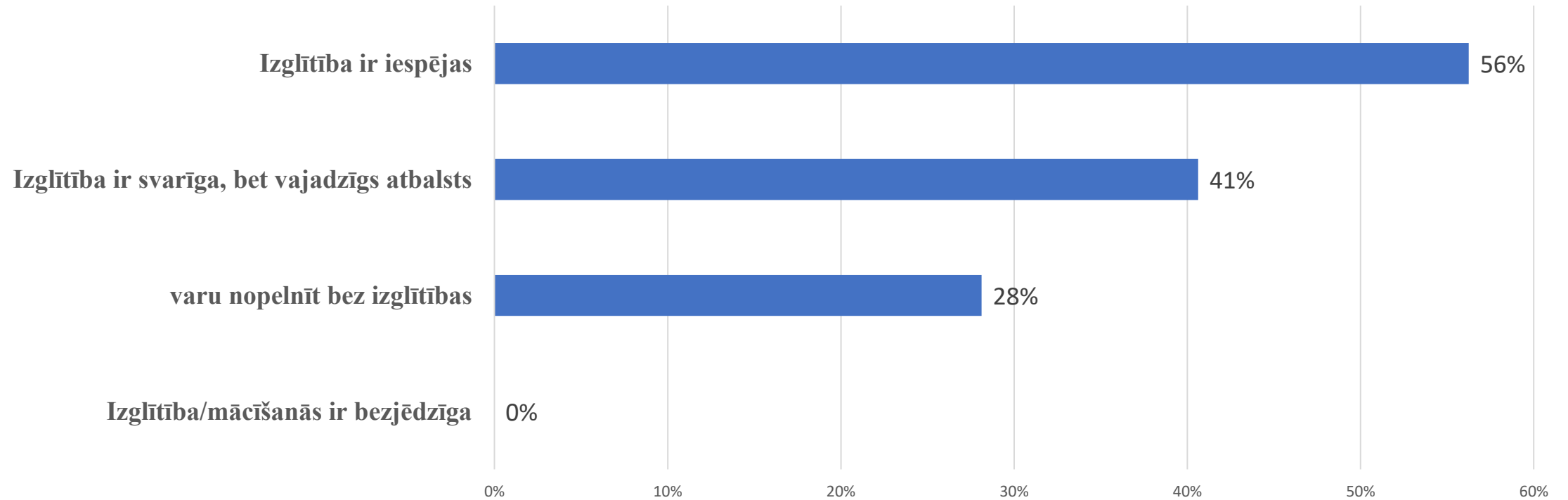

Trešā daļa jauniešu veiksmīgi iekļaujas skolas vidē un kolektīvā.

Daļai jauniešu diskomforts saistās ar izskatu/apģērbu un zināšanām.

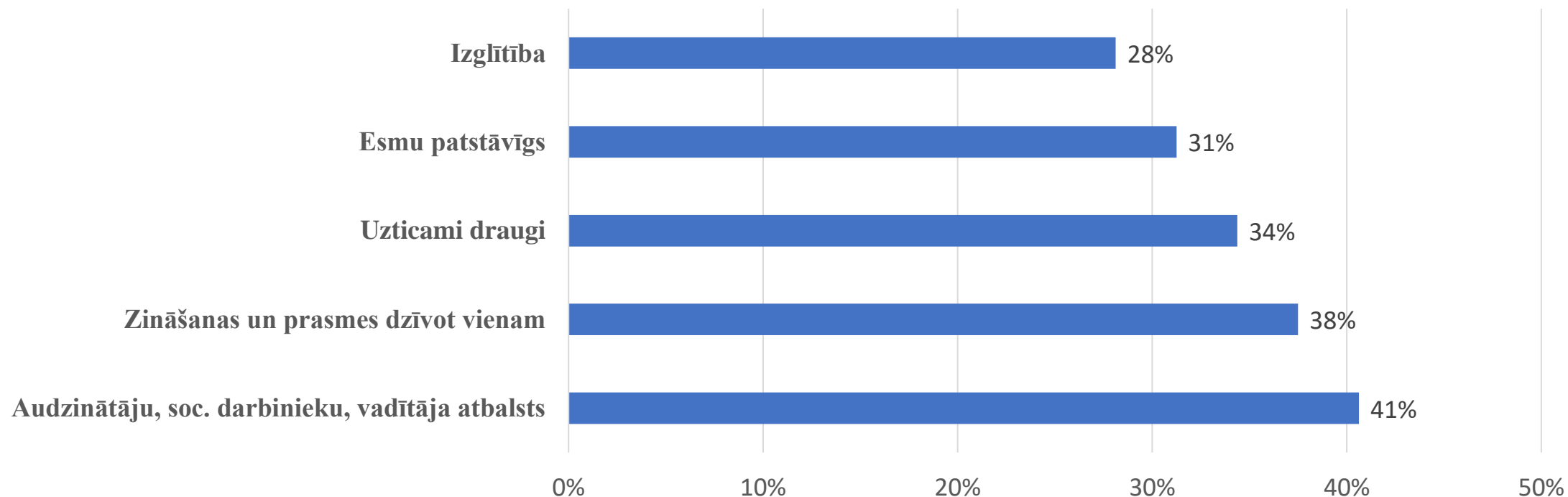
Ģimenes situācija un **dzīvesvieta nav noteicošais** faktors kādēļ kolektīvā jūtas atšķirīgs.

Izglītības nozīme jauniešu dzīvē

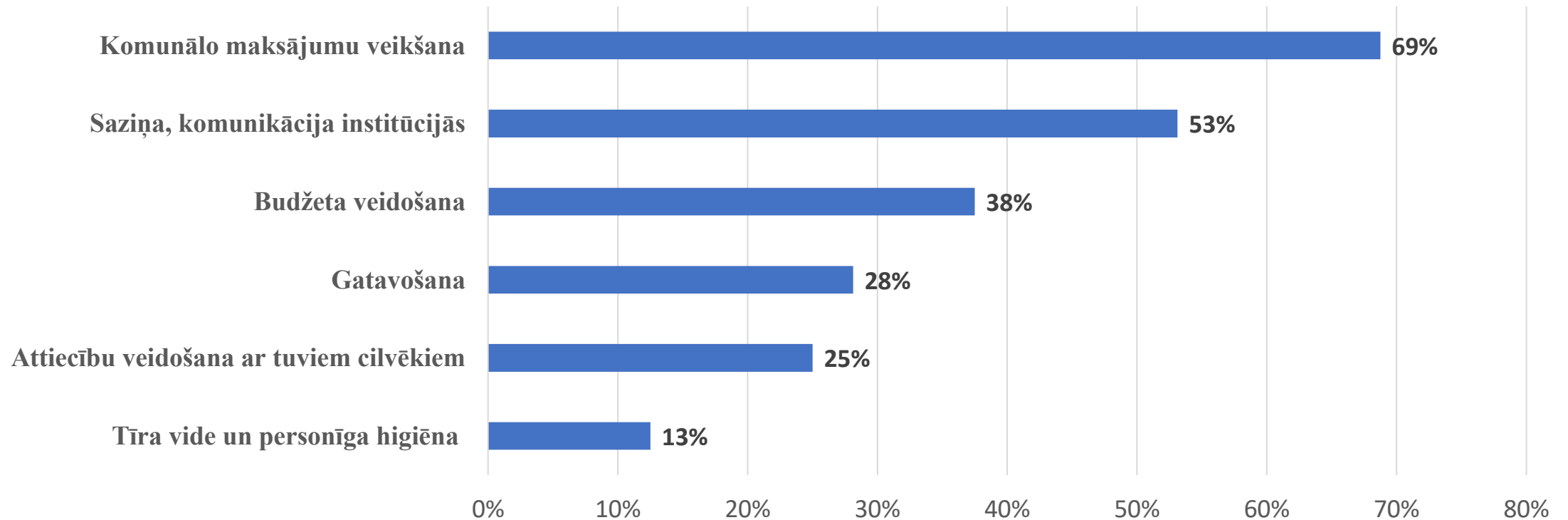
Jaunieši, būtība, izprot izglītības nozīmi, bet zemā motivācija mācīties saistīta ar dažādiem ārējiem faktoriem – draugi, ģimenes ietekme, u.c..

Kas nepieciešams visvairāk, lai dzīvotu patstāvīgi

Trešā daļa jauniešu uzskata, ka ir apguvuši prasmes un zināšanas, lai dzīvotu patstāvīgi. Lielākā daļa, jeb kopumā 74% atbilžu runā par centra darbinieku atbalstu un uzticamu draugu atbalstu. Tas apstiprina BJC darbinieku novērojumus, ka pamatā, jauniešiem nepieciešams emocionāls atbalsts un uzticības personas.

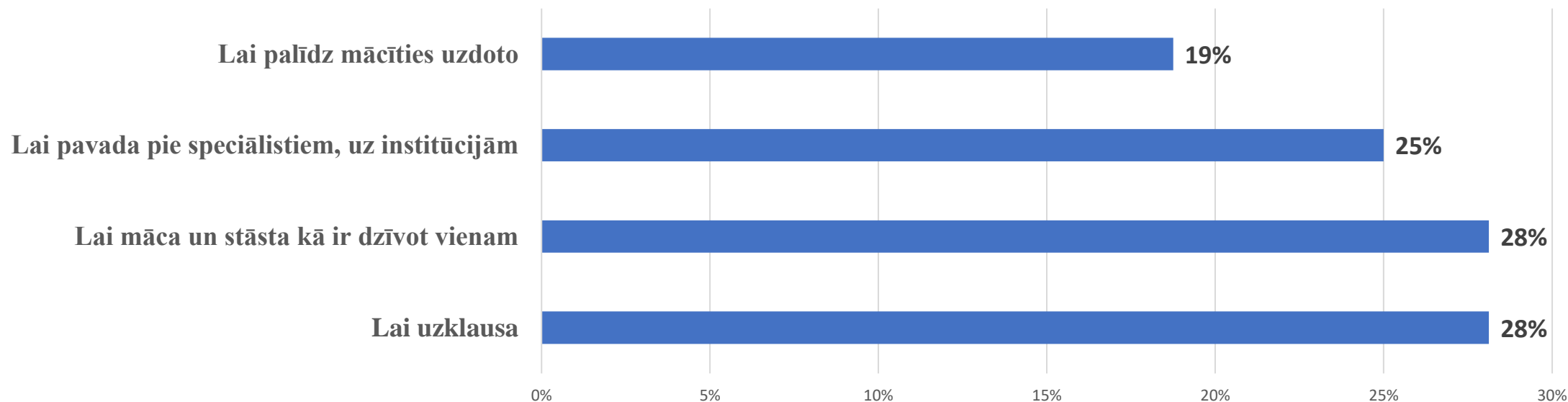
Zināšanas un prasmes, kuras nepieciešamas, lai dzīvotu patstāvīgi

Visvairāk jauniešiem nepieciešamas prasmes komunālo maksājumu veikšanā, ko ikdienā dzīvojot BJC nav iespējams apgūt.

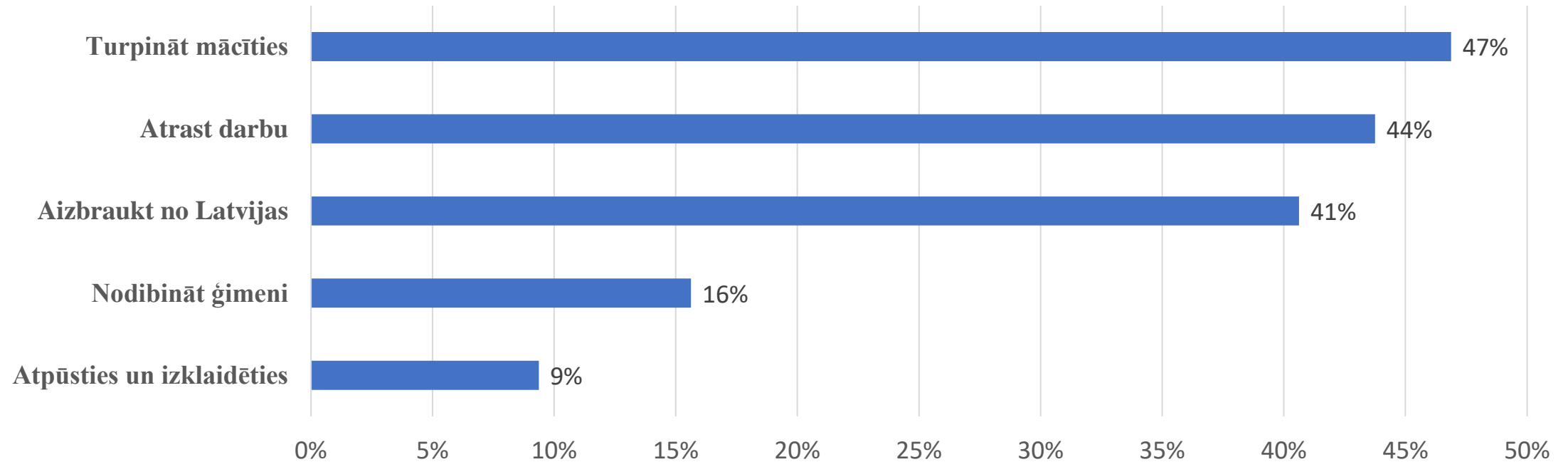
Uzmanība jāpievērš 25% atbilžu, kas runā par prasmi “Kā veidot attiecības ar cilvēkiem, kuri varētu būt svarīgi manā dzīvē (māsa/brālis, audzinātāja, labākais bērnības draugs, darba devējs u.c.).”

Kādu atbalstu no darbiniekiem sagaida visvairāk

Piektā daļa jauniešu vēlas lielāku atbalstu mācībās, ceturtnā daļa nejūtas droši apmeklējot dažādas institūcijas. Visvairāk jauniešiem nepieciešams psihoemocionāls atbalsts uzklausot, un sarunas par patstāvīgu dzīvi, kad būs sasniegtat pilngadība.

Jauniešu tuvākie dzīves mērķi sasniedzot pilngadību

Puse jauniešu vēlas turpināt mācības, atrast darbu.

44% jauniešu vēlas izbraukt no valsts un min to saistībā arī ar citām iespējamām atbildēm -turpināt mācīties, atrast darbu, nodibināt ģimeni.

JAC jauniešu raksturojums

JAC jaunieši – raksturīgi visām ārpusģimenes aprūpes formām

➤ Divas pamatgrupas:

- Aktivi un mērķtiecīgi
- Raksturīga izteikta pasivitāte

➤ Galvenās vajadzības – pastāvīgas attiecības/atbalsts; materiālas vajadzības

Jaunieši ar GRT

➤ Būtiskas darba atšķirības – zināšanas, izpratne, pacietība

➤ Grūtības

- Darbs
- Izglītība

➤ Vajadzības

- Pastāvīgi pieejamas programmas arodapmācībā vieglajā valodā
- Asistents darba vietā

JAC jauniešu izglītošanās un nodarbinātība

Izglītība

- Liela daļa jauniešu **prioritāri** izvēlas **strādāt, nevis izglīties** materiālu apstākļu dēļ.
- Jauniešiem, kuri **auguši ģimeniskā vidē**, ir tendence iegūt **augstāko izglītību**.

Darbs

- Darba tirgū **organiski iesaistās** jaunieši, kuriem ir izglītība/**iegūta profesija**.
- Raksturīgākie iemesli, kādēļ jaunieši **nestrādā**:
 - Nepieciešams atbalsts darba vietā
 - Atkarības
 - Dokumentu trūkums
 - Pārmantots/iemācīts dzīvesveids - sociālie pabalsti
 - Labprātīgi pieņemts dzīvesveids – klaiņošana, bezpajumtniecība

JAC darbība un loma jauniešu dzīvē

JAC darbība

- Darbs ar jauniešiem notiek sākot ar **individuālu pieeju** līdz aktivitātēm dažādās **grupās**, ņemot vērā kopīgi uzstādītos realizējamus mērķus, uzdevumus un darbības kā tos realizēt.
- JAC darbinieku darbības un **profesionālās kompetences lauks ir ļoti plašs**, regulāri **pārsniedzot profesijas profesionālās robežas**.
- Visi JAC projekti un aktivitātes **attiecas uz visiem jauniešiem vienlīdzīgi**, neatkarīgi no veselības stāvokļa, aprūpes formas, vai citām pazīmēm.
- Lielākoties, aktivitātēs **piedalās jaunieši**, kuriem **nav atbalsta** personas, **neatkarīgi no ārpusģimenes aprūpes formas**.

Nepieciešamie JAC resursi darbā ar jauniešiem

- **Narkologs – ārsts**
- **Jurists**
- **Psihiatrs**
- **Karjeras konsultants**

JAC jauniešu ekosistēma un portrets

- ✓ Līdzīgs skaits vīrieši un sievietes.
- ✓ Ikdienas sarunvaloda gan krievu, gan latviešu.
- ✓ Katram otrajam jauniešim ir dzīvi vecāki.
- ✓ Vairāk kā pusei ir citi tuvinieki – brāļi/māsas.
- ✓ Lielākoties, līdz pilngadībai, auguši ģimeniskā vidē.
- ✓ Lielākajai daļai aprūpes forma mainīta vienu reizi.
- ✓ Puse jauniešu ārpusģimenes aprūpē nonākuši pusaudžu vecumā.
- ✓ Jaunieši strādā vai mācās.
- ✓ Pusei jauniešu nav aktuālas atkarību izraisošas vielas, vai atkarību veicinošas darbības.
- ✓ Absolūti lielākā daļa jauniešu neatrodas policijas redzeslokā.

JAC un BJC jauniešu pazīmju salīdzinājums

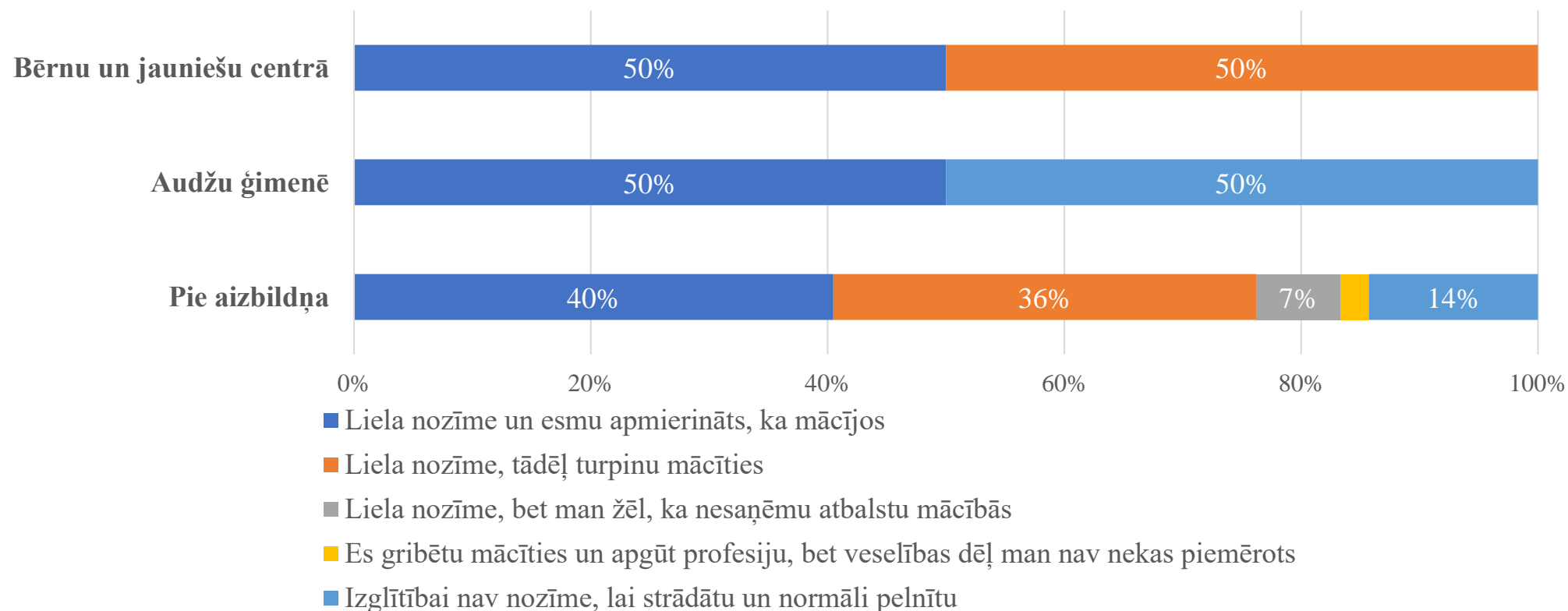
JAC

- ✓ Līdzīgs skaits vīrieši un sievietes.
- ✓ Ikdienas sarunvaloda gan krievu, gan latviešu.
- ✓ Katram otram jauniešiem ir dzīvi vecāki.
- ✓ Vairāk kā pusei ir citi tuvinieki – brāļi/māšas.
- ✓ Lielākoties, līdz pilngadībai, auguši ģimeniskā vidē.
- ✓ Lielākajai daļai aprūpes forma mainīta vienu reizi.
- ✓ Puse jauniešu ārpusģimenes aprūpē nonākuši pusaudžu vecumā.
- ✓ Jaunieši strādā vai mācās.
- ✓ Pusei jauniešu nav aktuālas atkarību izraisošas vielas, vai atkarību veicinošas darbības.
- ✓ Absolūti lielākā daļa jauniešu neatrodas policijas redzeslokā.

BJC

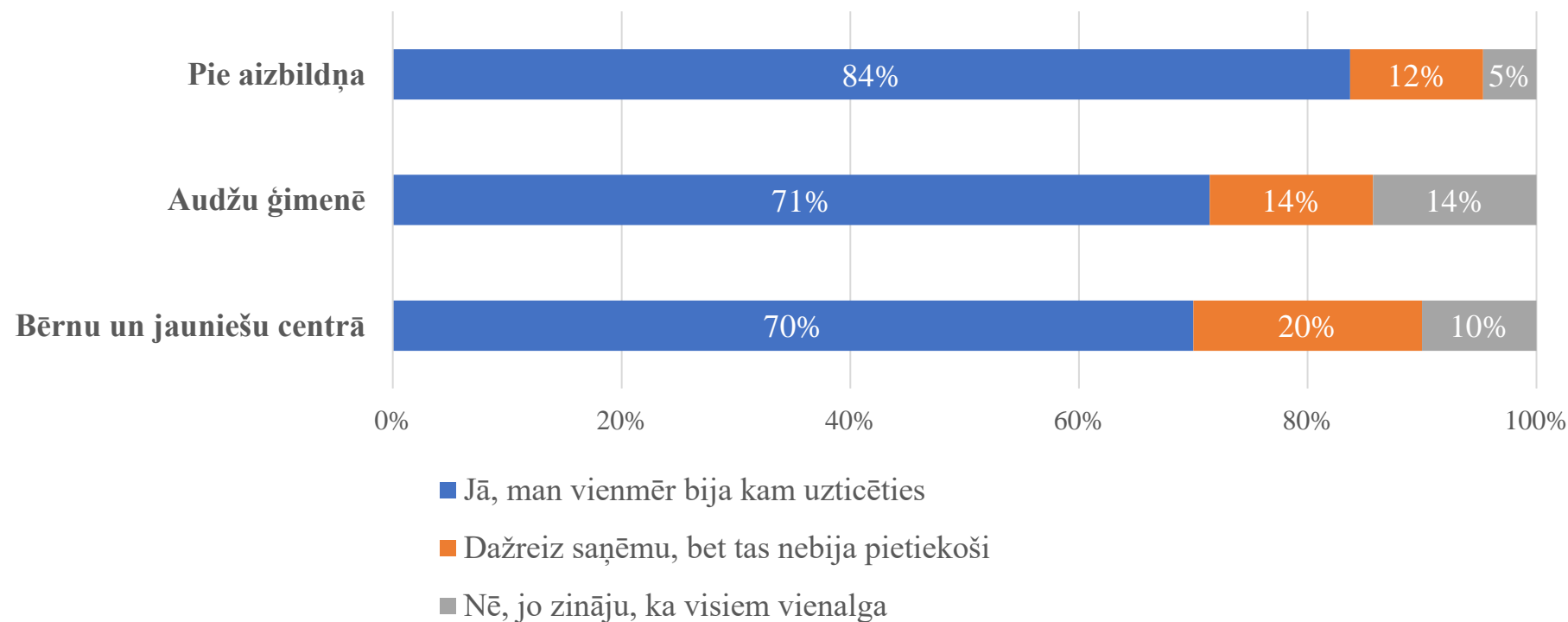
- ✓ Līdzīgs skaits sieviešu un vīriešu
- ✓ Ikdienas sarunvaloda, lielākoties krievu valoda
- ✓ Četriem no pieciem bērniem ir dzīvi vecāki
- ✓ Vairāk kā pusei ir brāļi vai māšas
- ✓ Lielākajai daļai jauniešu ārpusģimenes aprūpes formas mainītas vairāk kā vienu reizi
- ✓ Institūcijā nonākuši jau izveidojušās personības - pusaudžu vecumā
- ✓ Lielākā daļa apgalvo, ka mācās, daži jaunieši- strādā
- ✓ Gandrīz visiem ir atkarības
- ✓ Vairāk kā puse ir policijas redzeslokā

Izglītības nozīme jauniešu dzīvē

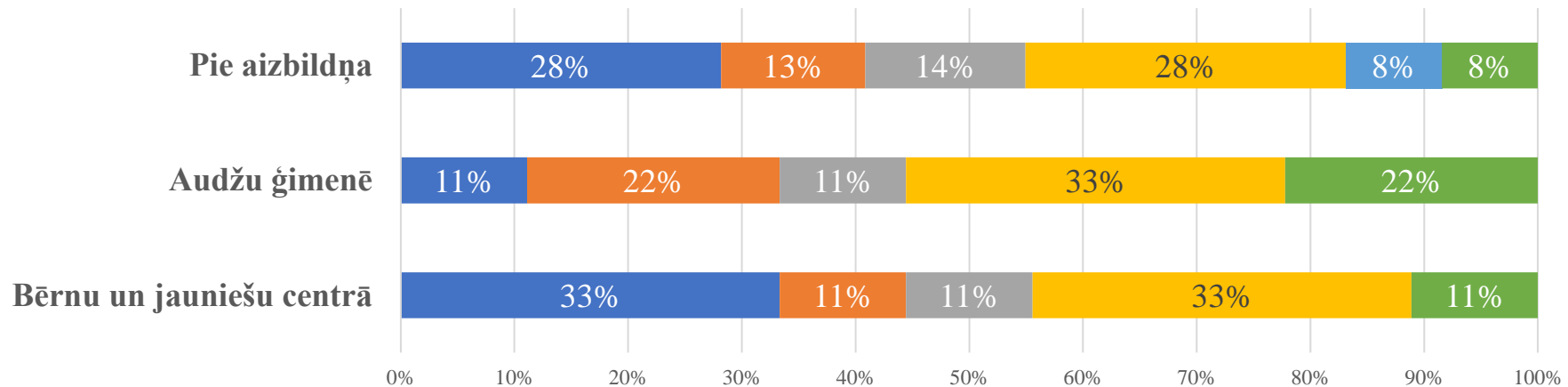
Uzmanība jāpievērš faktam, ka neatkarīgi no aprūpes formas, visi jaunieši novērtē izglītības nozīmi un vēlas turpināt izglītoties.

Psihoemocionālais atbalsts pirms pilngadības sasniegšanas

Atbalsta un uzticības/uzticēšanās jautājums ir aktuāls visās aprūpes formās.

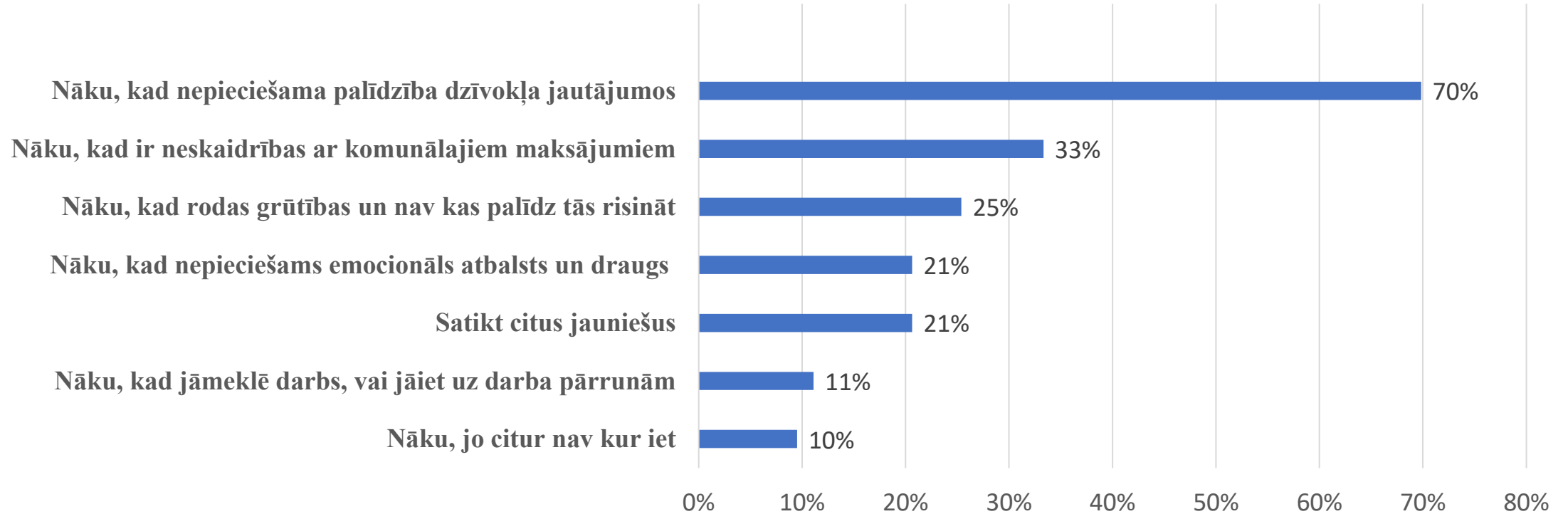
Prasmes, kuras sagādā grūtības dzīvojot patstāvīgi

- Kā samaksāt komunālos maksājumus
- Kā uzturēt tīrībā un kārtībā apģērbu un telpas
- Kā sazināties un runāt dažādās iestādēs (sociālais dienests, namu pārvalde, darba devējs u.c.)
- Kā veidot budžetu un visu naudu neiztērēt uzreiz
- Kā gatavot ēst
- Kā veidot attiecības ar cilvēkiem, kuri varētu būt svarīgi manā dzīvē (māsa/brālis, audzinātāja, labākais bērnības draugs u.c.)

Ikviens no jautājumā minētajām dzīves prasmēm ir aktuālas visās aprūpes formās. Jāpievērš uzmanība prasmei «Kā veidot attiecības». Tā ir aktuāla ne tikai jauniešiem no BJC, bet arī ģimeniskā vidē dzīvojošiem jauniešiem.

JAC nozīme jauniešu dzīvē

70% respondenti JAC vēršas jautājumos kas skar dzīves vietu.

Katrs ceturtais jaunietis grūtībās vēršas JAC.

Katrs piektais jaunietis JAC rod emocionālu atbalstu, draugus un komunikācijas iespējas ar citiem jauniešiem.

Katram desmitajam respondentam JAC ir vienīgais resurss, vai vieta ko apmeklēt ārpus darba, mācībām, jo “Citur nav kur iet!”

JAC sniegtais atbalsts

- Pastāvīgs un noturīgs psihoemocionāls atbalsts, draudzība, uzticība/uzticēšanās.
- Individuāla klātesamība kārtojot sociālos pabalstus, dokumentus, juridiskus jautājumus, jautājumus, kas saistīti ar dzīvesvietu u.c..
- Adekvāta un jēgpilna brīvā laika pavadīšana sevī ietverot socializēšanos un jaunas, noderīgas informācijas iegūšanu.
- Jaunieši pirms pilngadības sasniegšanas saņem atbalstu un emocionālu drošības sajūtu par to, ka iestājoties pilngadībai (īpaši pēc BJC) būs iespēja saņemt atbalstu, draudzību un profesionālu palīdzību.

Sagaidāmais atbalsts

Ko sagaida no JAC

1. Iespēju kolektīvi apmeklēt kultūras un sporta pasākumus.
2. Iespēju JAC apmeklēt katru nedēļas dienu – JAC atvērts arī sestdienās un svētdienās.
3. Iespēju saņemt repetitora atbalstu jauniešiem, kuri mācās.
4. Visu JAC darbinieku izpratni un iedziļināšanos katra jaunieša unikālajā dzīves un sociālajā situācijā.

Ja nebūtu JAC

- *“Es būtu nodzērusies. Nu točna! Bērnām nebūtu tēvs un es dzertu tālāk. Bērnu arī man atņemtū.”*
- *“Padarītu sev galu. Dzīvē bija bardaks un galvā arī. Cilpu kaklā un viss!” – šo saka jaunietis ar invaliditāti.*
- *“Man te ir kur atnākt ar savu draudzeni. Ja nebūtu centrs, tad klaiņotu apkārt un taisītu sev nepatīkšanas – kautos, dzertu. Būtu sūdīgi.”*

Secinājumi

- BJC mērķu sasniegšana ir tieši pakārtota speciālistu, profesionāļu, institūciju, sadarbības partneru un arī katra indivīda uztverei, un izpratnei par jauniešiem, un viņu specifiskajām vajadzībām nonākot institūcijā.
- Jauniešu atbalsta centrs ir būtisks/nozīmīgs resurss un atbalsts visiem jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, neatkarīgi no aprūpes formas.
- Jauniešu atbalsta centrs pozitīvi ietekmē, paaugstina jauniešu sociālo funkcionēšanu, vērtības, viņu dzīvi kopumā, un iespēju kļūt par aktīviem kopienas un sabiedrības dalībniekiem.

Secinājumi un ierosinājumi

- Ņemot vērā JAC jauniešu vajadzības un unikālās situācijas, kuras raksturojas ar atbalsta, uzticēšanās un tuvu attiecību trūkumu, veikt pilotprojektu, nodrošinot JAC darbību/pieejamību katru nedēļas dienu.
- Balstoties uz pētījumā iegūto informāciju, rast iespēju RSBJC struktūrvienību jauniešiem nodrošināt profesionālu, jeb repetitora atbalstu mācību programmas apgūvē.
- Rast iespējas un atbalstīt jauniešu vēlmes sistemātiski/regulāri apmeklēt kultūras un sporta pasākumus.
- Darbā ar jauniešiem nepieciešams vairāk pievērst uzmanību sociālo prasmju attīstīšanai.

Secinājumi un ierosinājumi

- RPBJC darbiniekiem, kuri ikdienā veic darbu ar jauniešiem ar dziļām un multiplām problēmām, nepieciešama daudzpusīga un sistēmātiska pieredzes apmaiņa ar līdzīga rakstura institūcijām ārpus valsts sociālas struktūras un esošās pieejas darbā ar bez vecāku gādības augušiem bērniem.
- Esošās, pašvaldībā pieejamās apmācības ir ilgstoši aprobētas un nesniedz darbiniekiem nepieciešamās radošās novitātes darbā ar bez vecāku gādības augušiem bērniem.

Šāda pilnveidošanās, iegūtās zināšanas/informācija:

- paaugstinātu darbinieku kapacitāti;
- veicinātu darbinieku izpratni un empātiju risinot jauniešu situācijas;
- pārliecību par profesionālajiem uzdevumiem;
- mazinātu izdegšanu un palielinātu konkurētspēju darbinieku vidū.

Secinājumi un ierosinājumi

Sekmīgam darbam ar jauniešiem JAC nepieciešams papildināt ar sekojošiem resursiem:

- Narkologs – ārsts
- Jurists
- Psihiatrs
- Karjeras konsultants

Secinājumi un ierosinājumi

- Papildināt SF vērtēšanas kritēriju aprakstus, ņemot vērā ka, vairāki kritēriji ir saistīti savā starpā, piemēram, izglītība ar nodarbinātību, nodarbinātība ar ienākumiem, ienākumi ar finanšu plānošanu utt.
- Sociālo funkcionēšanu ievērojami ietekmē jaunieša atkarības (nikotīns, narkotikas un alkohols) un izglītības līmenis, uz ko jāvērs pastiprināta uzmanība darbā ar jauniešiem.
- Veikt ikgadējas sociālo darbinieku SF izvērtēšanas «kalibrācijas», kurās darbinieki ar ilggadīgo pieredzi apmāca jaunus un dalās ar savu pieredzi. Piemēram, izanalizē atsevišķus gadījumus vai modelē dzīves situācijas, kur var rasties šaubas par pareizo vērtējumu; piedāvā savu redzējumu un vienojas ar visiem kā jāvērtē konkrēts gadījums.

Dzīvesstāsti

- JAC ir tā vieta, kurā jaunieši saņem viņiem tik ļoti nepieciešamo **individuālo uzmanību un atbalstu**.
- **Kritiskos, izšķirošos brīžos** tieši JAC ir jaunieša atbalsts un padomdevējs.
- Sniedzot atbalstu arī tikai saistībā ar dzīvesvietu/sociālo palīdzību, **jaunietim tiek sniegta drošība**, kas nav mazsvarīgs psiholoģisks un praktisks atbalsts, **kuru jaunietis var saņemt tikai JAC**.
- JAC darbinieku **atvērtība, empātija un ieinteresētība** uzlabot jauniešu situācijas, spēj atbrūņot un iesaistīt aktivitātēs **arī pasīvus un intravertus jauniešus**.
- JAC darbinieki spēj rīkoties neordinārās situācijās, būt fleksibli un empātiski. Šādas situācijas apliecina **JAC darbinieku augstu profesionalitāti**.

Paldies par uzmanību!